

Gazeta Narodowa

Wychodzi w niedzielę rano.

Rok IV.

Kraków, dnia 7 października 1928 r.

Nr. 33

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, Pl. Matejki L. 7, I. piętro na prawo.

Bolszewizm bez maski.

Krwiożerczy wilk w skórze pacyfistycznego baranka. - Propaganda komunistyczna nie ustaje
Senzacyjna broszura komunisty niemieckiego.

Z każdym miesiącem, tygodniem nieomal lub dniem przekonywują się w zystkie państwa cywilizowane o właściwym obliczu bolszewizmu, który przybrawszy na się maskę potulnego i pokojowo usposobionego baranka jest w istocie swej tylko wilkiem w owczej skórze i to wilkiem niezwykle przewrotnym bo kształconym na talmudzie i tym podobnych zasadach etyki.

— Oficjalnie bolszewizm nałożył na się maskę pacyfizmu; przez usta tow. Cziczerina domaga się ogólnego rozbrojenia państw Europy (ale z wyjątkiem Bolszewji — przyp. zecera) aby tym łatwiej mógł potem zgnieść całą Europę w swych krwawych mackach. Niema takiego środka którego by się nie imał, byle by tylko dojść do upragnionego celu: wcisnąć się wszędzie i wszędzie wnieść jad bolszewickiej propagandy. Rząd Sowietów gotów jest podpisać pakt Kelloga i wszystkie inne tego rodzaju pakti, umowy czy traktaty, z góry uważając je za świsstek papieru, który w odpowiedniej, dogodnej dla siebie, chwili będzie można zdeptać.

Propaganda bolszewicka wciska się przy pomocy rozmaitych misji handlowych (jak Arcos w Londynie), lub oficjalnych przedstawicielstw do każdego kraju, by organizować placówki szpiegowskie, rozrzucać bibułę antypaństwową i podkopywać ustrój innych państw.

Wiemy doskonale jak wybitną rolę w ruchu bolszewickim grali i grają żydzi. Wiemy, z jakich głównie szeregów rekrutują się agenci III międzynarodówki w Polsce — są to rzeczy zbyt znane, by potrzeba je udowadniać. I pomimo ciągłego wykrywania i wyłapywania placówek komunistycznych w Polsce szerzą się one dalej i wsączają jad trujący w nieświadomione jednostki aryjskie.

Każde powikłanie ekonomiczne czy polityczne starają się bolszewicy wyzyskać dla swych celów. Oni podjudzają i podtrzymują upór Waldemarasa, pomimo tego, iż jest „dyktatorem” i „burżujem”, oni finansują wszelkie partje skrajnie lewicowe, oni, przy pomocy czerwotców demoralizują co słabsze jednostki w Polsce, oni popierają i finansują ruchy strajkowe wśród robotników (przykładem choćby ostatnia groźba strajku w Łodzi) i td. Niema dziediny, w którą nie wcisnęliby się, w której nie posiadaliby swych zauszników, zaprzędanych im, gotowych na wszystko.

O tem wszystkim doskonale wiemy. Czy jednak obrona Polski i innych państw przed zamachami agentów Moskwy jest rozumnie i przewidująco organizowana? Czy wiemy, czego możemy się spodziewać na wypadek większego kryzysu tamtego czy owego?

Pytania te tembardziej są aktualne, że drobne ale częste rozruchy tu i ówdzie w każdym kraju, rozruchy o wybitnym charakterze komunistycznym, dają nam przedsmak jak wyglądać może nie „próba” ale „atak” akcji bolszewickiej.

Bowiem sztab generalny Rewolucji światowej, to nie żadna fantazja, ale potężna organizacja międzynarodowa (Komitern) na której czele stoją obecni potentaci bolszewickiej Rosji z Bucharinem na czele. Pracują oni stale i wytrwale przez liczne swoje sekcje, komórki i partje komunistyczne nad opanowaniem i zilitaryzowaniem mas i zaopatrzeniem swych zwolenników i sympatyków w mocną doktrynę wojny domowej.

Znane są już dzisiaj studia nad przygotowaniem militarnym i technicznym rewolucji Rewelacyjne ma terjały w tej sprawie ogłosiły: Reveue de Paris (z 15 IV 1925 i 15 V 1927), Revue des Deux chóndes

(z 15 VII 1927) oraz Entente Internationale w swej świetnej broszurze L'U.R.S.S. et le Désarmement (Genewa 1927).

Obecnie przybywa nam niezmiernie cenny dokument, przewyższający swoją wartością wszystkie inne. Jest to skonfiskowana przez policję niemiecką broszura komunistyczna p. t. Droga do zwycięstwa — wykład teorystyczny o marksizmie i zbrojnym powstaniu — napisana przez kom. Alfreda Langerera z krótką przedmową kom. Ernesta Schnellera, datowana z Berlina 18 III 1927.

Auto, działacz komunistyczny w Niemczech, okazuje doskonałą znajomość marksizmu i wiedzy wojskowej. Z prusko-bolszewicką brutalnością wyklada sztukę zbrojnego buntu, wybór odpowiedniej chwili, koncentrację sił komunistycznych, walkę i atakowanie za wszelką cenę, sposoby przeciwdziałania koncentracji sił przeciwnika oraz kilka wskazań końcowych.

Całość przeładowana jest cytatami z Marksa i Lenina, powołuje się na doświadczenia bolszewickiej Moskwy i — jak twierdzi przedmowa — „pozwała w całej rozciągłości zgłębić i zrozumieć marksizm leninowski”.

W następnym numerze pisma naszego postaramy się streścić ową sensacyjną broszurę w myśl założenia, iż aby mógł skuteczniej pobić wroga, trzeba poznać dokładnie jego samego i jego metody.

Dokumentem tym pragniemy wezwać całe nasze społeczeństwo i Rząd do czujności i walki z niebezpieczeństwem komunistycznym.

Wszyscy przewodnicy komunistycznych, lub komunizujących partji winni zostać unieszkodliwieni za wszelką cenę i raz na zawsze.

Agenci zaś komunistyczni i apostołowie czerwonego leninizmu czy trockizmu winni być również trakto-

wani tak jak na to zasługują: bez rękawiczek, karanie bowiem więzieniem kilku miesięcznym czy kilku letniem agitatorów i agentów Moskwy nie zmieni ich w przekonaniach i po wyjściu z więzienia w dalszym ciągu kontynuować będą rozkładową, antypaństwową robotę.

Partja bowiem komunistyczna czy komunizująca, choćby przybierała na się jakiegokolwiek pokojowe oblicze, jest partją nie pokoju lecz czerwonego imperjalizmu, militarizmu i wojny domowej.

Żydzi kpią sobie z plebiscytów alkoholowych!

Szynkują, jak szynkowali a uchwały spoczywają po kilka lat niezadowolone i niewykonane!

W szeregu gmin w Polsce przeprowadzono już w myśl ustawy antyalkoholowej plebiscyt w sprawie zniesienia względnie ograniczenia sprzedaży napojów alkoholowych.

W ubiegłą niedzielę odbył się w Osiecu, koło Jordanowa, plebiscyt w sprawie zakazu sprzedaży i wyszynku napojów alkoholowych. W wyniku głosowania bezwzględna większość oświadczyła się za zakazem sprzedaży alkoholu; przeciwko wnioskowi padło zaledwie 8 głosów.

Również kilkanaście gmin w Małopolsce Wschodniej w okolicach Buczacza i Horodenki uchwaliło prohibicję na podstawie ustawy alkoholowej z roku 1920. Wzmogła się również walka z alkoholizmem w zagłębiu naftowym Borysławia. Kilkanaście gmin, między innymi tak dużych, jak Mraźnica i Schodnica uchwaliło prohibicję.

Zgodnie z przepisami ustawy powinny być szynki w takich miejscowościach natychmiast zamknięte, a to zgodnie z żądaniem ludności.

Tymczasem okazuje się, że władze zamiast poprzeć zdrowy odruch społeczeństwa i znieść centra alkoholizmu tam przynajmniej gdzie tego życzy sobie ludność — poprostu ignorują uchwały plebiscytów najformalniej nawet przeprowadzonych, pozostawiając je bez żadnego rezultatu.

Okazuje się wciąż jeszcze, iż wpływy żydów — szynkarzy są tak wielkie, iż zdolają nawet opóźnić wykonanie ustawy.

Oto np. jeszcze w roku 1925, odbył się w gminie Tęgoborzy pow. Nowy Sącz plebiscyt, a z wyjątkiem żydów cała ludność chrześcijańska oświadczyła się za zniesieniem sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy. Plebiscyt odbył się ściśle podług przepisów ustawy z zachowaniem wszelkich formalności. Akta odesłał Urząd gminny Starostwu, a to władzom skarbowym. Żyd szynkarz wniósł przeciw plebiscytowi kłamliwy rekurs. Akta ugrzęzły w biurach władz skarbowych nie wiadomo gdzie, czy w Sączu, czy w Krakowie, czy w Warszawie. Tego roku, więc po trzech latach, na wiosnę znalazły się w torbie policjanta (!) który badał, czy plebiscyt odbył się formalnie i czy rekurs jest uzasadniony. Z torby policyjnej powędrowały akta nie wiadomo gdzie, a czy więcej ujrzą światło dzienne, to wiadomym jest tylko Związkowi szynkarzy w Warszawie.

Tak więc 3 lata mijają, a w Tęgoborzy jak dawniej żyd rozpija mieszkańców wsi kpiąc sobie z uchwał i władz . . .

Czyż naprawdę nikt już nie znajdzie się ktoby położył raz wreszcie kres temu obchodzeniu ustaw?!

Cóż władza na to?

Co pisze prasa polska i żydowska?

Pasożytnictwo żydowskie.

„Dzień Polski“ organ konserwatystów ziemian b. Kongresówki w artykule pt. „Kilka uwag o kwestji żydowskiej“ pisze:

„O ile potrzeba znalezienia terenów kolonizacyjnych dla nadmiaru naszej ludności wieśniaczej i robotniczej w miarę rozwoju gospodarczego Polski i wzrostu popytu na pracę będzie się niewątpliwie zmniejszać, o tyle problemat przeludnienia dzielnic żydowskich naszych miast będzie się stawał coraz trudniejszy i dokuczliwszy. Tworzenie się polskiego stanu średniego normalizacja przechodzenia towarów od producenta do konsumenta wzrastający ruch spółdzielczy, zwalczanie prymitywnego handlu i domokrajstwa, wypieranie sklepiarstwa i straganiarstwa przez solidne kupiectwo, uporządkowanie stosunków kredytowych, tępienie lichwy itd., wszystkie te objawy uzdrowienia naszych warunków ekonomicznych muszą doprowadzić do stopniowego zaniku wszelkiego pasożytnictwa zarobkowego, przedstawiającego dzisiaj jeszcze normalny warunek bytu setek tysięcy rodzin żydowskich.

Szabesgojostwo władz miejskich w Bielsku.

„Robotnik“ naczelnny organ PPS. obrusza się na władze miejskie w Bielsku, donosząc:

„Wydzierżawiono spółce kapitalistów żydowskich prawo na pobieranie opłat za postój furmanek w mieście. W miejskim domu miał piekarnię pewien piekarz Wyprowadził się. O lokal ten zabiegała na piekarnię spółdzielnia spożywców, — nie dostała go, natomiast wynajęto lokal prywatnemu żydowskiemu, bogatemu piekarzowi.

Na „Robotnika“ za to że podkreśla dobitnie szabesgojostwo władz miejskich bielskich oburza się sjonistyczny „Nowy Dziennik“ w tych słowach:

„Co właściwie razi tu PPS-owców: kapitalizm czy — żydostwo? Poco właściwie to podkreślanie wyznania wzgl. narodowości kapitalistycznych piekarzy? Czy dla „Robotnika“ stanowi różnicę narodowość kapitalisty? Zdaje się prawie że tak, bo inaczej — pocóżby tę narodowość tak dobitnie podkreślał?.

Lekarze żydowscy w Ciechocinku.

W Ciechocinku odbył się zjazd lekarzy. W czasie bankietu lekarze żydzi zasiedli przy osobnym stole, osobno zaś lekarze — chrześcijanie. Z tego powodu wszczęła prasa żydowska alarm i gwałt, oburzając się na kierownictwo zjazdu za segregowanie lekarzy według wyznania.

Pismom żydowskim odpowiada na to tak „Pielgrzym“:

„Przecież ci, co bankiet urządzali powinni dbać o to, by zaproszeni mogli się czuć jak najlepiej i jak najswobodniej. To zaś mogło się stać tylko wówczas jeżeli się żydów zostawiło między sobą a katolików znowu osobno. Wiadom., iż żydom jako wyznawcom tałmudu zabroniono jeść pewne potrawy, które znowu katolikom bardzo smakują. Czyż byłoby dowodem gościnności postawienie na stole talerza ze świńską szynką przed żydem, któremu tego jeść nie wolno i już sam zapach szynki smak mu psuje“.

Żydzi niezadowoleni z wileńskich Targów Północnych.

Żargonowa „Folkscajtung“ niezadowolona jest z wileńskich Targów Północnych, bo nie było na niej napisów... żydowskich i reklamy w... żargonie. Pisze ona:

„Niedawno zamknięta wystawa wileńska niezwykle się udała. Udała się dlatego, że miała zamiar, tendencję do wykazania cudzoziemcowi, który patrzy, a nigdy o Wilnie nie słyszał, że Wileńszczyzna jest dzielnicą czysto polską. Prawda, że taki cudzoziemiec widział w wielkiej hali przemysłowej mnóstwo niepolskich twarzy, a wśród firm spozrzedłby wiele niepolskich nazwisk. Ale mimo to mógłby wyciągnąć wniosek że wszystkie żywioty niepolskie są mało wartościowe w sensie kulturalnym, gdyż dobrowolnie przyjęły kulturę panującego narodu polskiego. Dowodem tego jest fakt, że na całym terenie wystawy, niema śladu innego języka oprócz polskiego, a na bogatej wystawie regionalnej niema ani jednej rzeczy, któraby świadczyła, że owe żywioty niepolskie tworzą wartości kulturalne...

Wileńskie targi północne były tedy wielką i udaną demonstracją. Zademontrowały przed zagranicą wyłącznie polski i szlachecki charakter Wileńszczyzny. Gdyby to uczynił rząd, lub jakowaś organizacja endecka, byłoby to jeszcze zrozumiałem. Ale wystawę i targi organizowała wileńska rada miejska, gdzie PPS. wodzi rej i gdzie zasiada przeszło dziesięć radnych żydowskich. To też jest wielkim skandalem, że na wystawie regionalnej tak konsekwentnie przeprowadzono zasadę „kromie jewrejów“.

Oferta żydowska pos. Thona.

Marsz. Sejmu Daszyński wystosował list do prezesów klubów sejmowych z inicjatywą utworzeniu w Sejmie trwałej lub choćby dorywczej większości parlamentarnej. Omawiając inicjatywę marsz. Daszyńskiego na łamach „Nowego Dziennika“ poseł Thon wychwalał takt i mądrość jak też i samą inicjatywę występując przytem z następującą charakterystyczną ofertą:

„Należy tylko uczynić dwa zastrzeżenia. Pierwsze jest to, ażeby p. Daszyński nie popełnił błędu swoich poprzedników i nie dążył do czysto polskiej większości z wyłączeniem tych nie polskich ugrupowań, które pod pewnymi warunkami, byłyby także skłonne współpracować z rządem — z rządem uczciwych ludzi i państwowo, a nie nacjonalistycznie, zorganizowanych polityków.“

Jest to ni mniej, ni więcej, jak tylko wyraźne prośzenie się o pertraktowanie z żydami, gdyż ci „pod pewnymi warunkami“ przystąpią do większości parlamentarnej. Żydom jak widzimy uśmiechają się znów koncesje i koncesyjki . . .

Fundusz prasowy to odżydzenie Kraju.

Znów żydowski chrzest dla interesu.

Dwóch aresztowanych za oszustwo żydów bankierów chce przyjąć chrzest.

Swego czasu wywołało sensację bankructwo banku jasskiego „Banka Generala”. Dyrektorzy tego banku dwaj żydzi bracia Weinrauch zbiegli zagranicę, gdzie ukrywali się przez cały rok. Zostali jednak w końcu aresztowani i sprowadzeni do Jass, gdzie przebywają już od dłuższego czasu. Obecnie aresztowani bracia bankierzy wystosowali z więzienia prośbę do metropolity jasskiego, w której zaznaczają, że chcą przyjąć chrzest...

Bracia Weinrauch byli najbogatszymi i bardzo poważanymi żydami w Jassach. Powyższy wypadek wywołał ogromną sensację wśród ludności żydowskiej.

Obydwaj bankierzy przypuszczają widocznie iż przyjmą chrzest zdolają uniknąć kary za zbrodnicze oszustwa popełnione w swym banku.

Oto typowy przykład żydowskiego chrztu dla interesu.

Uniwersytet lwowski potwornie zażydzony.

a żydzi skarżą się, że „numerus clausus” panoszy się w nim. Niesłychana perfidja żydowska.

Na tablicach Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, zostały ogłoszone spisy przyjętych na poszczególne wydziały uniwersytetu. — W świetle cyfr przedstawiają się wyniki następująco:

Wydział prawa: Na ogólną liczbę 545 liczba przyjętych żydów wynosi 177, czyli 325 procent.

Wydział nat. przyrodn.: Zgłoszonych 227, w tem 99 żydów — 43 proc.

Wydz. humanistyczny: Na ogólną liczbę przyjętych 384 ilość żydów wynosi 174 tj. 48 procent.

Wydz. lekarski dotychczas wyników nie ogłosił — podobno zaś jak twierdzi

żydowska „Chwila” dotychczas przyjęto tylko około 10 żydów.

A więc wydziały: prawny, matematyczno-przyrodniczy i humanistyczny są tak potwornie zażydzone że ilość żydów dosięga w nich nieomal połowy wszystkich słuchaczy, a mimo tego żydzi, chociaż co do wydziału lekarskiego, nie mają jeszcze żadnych pewnych danych — śmiało twierdzić, iż stosuje się numerus clausus, notatkę zaś dziennikarską zaopatrują tytułem: „Numerus clausus” panoszy się na uniwersytecie lwowskim!

Oto szczyt perfidji żydowskiej.

Nawet Litwini mają dość pretensji żydowskich!

Półrządowy organ rządu litewskiego „Liet. Aidas” poświęca dłuższy artykuł mniejszościom na Litwie, przyczem pisze, co następuje o żydach litewskich:

„Na Litwie jest mniejszość zwana żydami, która nie stanowi nacji. Nie są oni nacją polityczną, gdyż nie posiadają własnego państwa, i nie stanowią również nacji kulturalnej, ponieważ nie mają własnej kultury. Litwini zawsze dobrze zwli z żydami zarówno w dawnych czasach jak i obecnie. Niestety żydzi litewscy zaczy-

nają zupełnie nadaremnie krzyć, że, gdy dochodzi do zwykłej bójki między żydami i chrześcijanami, nawet gdy bójka zostaje spowodowana przez samych żydów. Żydzi natomiast alarmują o pogromach.

Litwini nie dążyli i nie będą dążyć do asymilowania żydów na Litwie, zwłaszcza, że żydzi litewscy sami nie wykazują prawie żadnej tendencji do litwinizowania się.”

Co się dzieje zagranicą?

Postęp techniczny w Watykanie. Stolica apostolska w Rzymie zaczyna coraz bardziej iść po linii postępu technicznego i stosować zaczyna w murach Watykanu wszystkie prawie wzniesze nowoczesne zdobycze techniczne. I tak niedawno z zainteresowaniem podawano sobie wiadomość, że w Watykanie pojawiały się pierwsze automobile i w miejsce mułów objęły służbę komunikacyjną na ulicach Watykanu. Obecnie prędko obiega nowa ciekawa wiadomość, stwierdzająca, że w Watykanie postanowiono wprowadzić w użycie telefony. I tak poszczególne budynki stolicy apostolskiej połączone zostały telefonicznie z centralą telefonów w Rzymie, a przez to również i z całym niemal światem. Prace nad instalacją telefoniczną kontrolował osobiście papież, śledząc z zainteresowaniem budowę kabla, instalowaną przez inżynierów.

Sycyliński na usługach bolszewizmu

Do Charkowa przybył onegdaj głośny swego czasu działacz ukraiński i morderca namiestnika Galicji hr. Potockiego — Miron Sycyliński. Celem przybycia jest uży-

skanie funduszy na prowadzenie propagandy antypolskiej wśród emigracji ukraińskiej. Sycyliński odbył dłuższą konferencję z prezesem rządu Ukrainy sowieckiej Czubarowem.

Hańba niemiecka

W głośnej aferze Jakubowskiego robotnika polskiego ściętego w Niemczech tożymem za rzekome zamordowanie własnego dziecka zaszedł ważny i decydujący zwrot. Mianowicie śledztwo wstępne przeprowadzone w myśl orzeczenia Vingera przeciwko braciom Christofowi i Augustowi Nogensom oraz ich matce zostało obecnie zamknięte. Obaj bracia przyznali się że w dniu spełnienia zbrodni byli w Palingen i wzięli udział w morderstwie, matka zaś zeznała, że wiedziała o morderczych zamiarach swych synów i wyjechała tego dnia, aby umożliwić im wykonanie ich zamiarów.

Japonja w walce z komunizmem

Energiczna walka jaką prowadzi od dłuższego czasu rząd japoński z plagą komunizmu, znajdzie swój epilog w wielkim procesie, wyznaczonym na dzień 18 listopada.

Wprost z pasiek.

Miód lipcowy

lecniczy, czysto pszczelny pod gwarancją w blaszankach 5 kg. 16.80 zł. — 10 kg. 31.50 — 20 kg. 60. zł. wraz z blaszanką i opłatą pocztową wysyła z własnych pasiek za pobraniem pocztowem

Katolicka firma „PATOKA”
Kupczyńce Poczta Denysów

Będzie to największy proces na świecie w dziesiątku lat. Rozprawy odbędą się w sali Teatru Wielkiego w Tokio, gdyż wszystkie sale sądów japońskich okazały się zbyt szczupłe. Na ławie oskarżonych zasiądzie 313 komunistów oskarżonych o przygotowanie zamachu stanu. Koszta procesu, który potrwa około 4 miesięcy, obliczają na 1 i pół miliona jenów.

Na alarm!

Na alarm wołamy! wołamy do naszych Prenumeratorów przedewszystkiem!

Rozpoczął się IV kwartał b. r., a pomimo naszych ustawicznych apeli prób i upomnień przeszło połowa naszych Prenumeratorów zalega do dziś dnia z uiszczeniem opłat za III kwartał b. r., nie mówiąc już nawet o IV kwartale, a spora liczba jest i takich którzy nawet po 1/2 roku zalegają z prenumeratą.

Na miłość Boską — czyż niema już w Polsce obowiązkowości i sumiennosci? Czyż doprawdy każdy poryw ideowy, każdy czyn musi w zarodku zaraz być silumiony przez apatię, lekkomyślność i jakoweś krótkowidztwo własnych naszych Rodaków?, niedorozumiewających się czy niechających się dorozumieć, że obowiązkiem ich jest regularne uiszczenie prenumeraty?!

Nie mamy słów wdzięczności dla tych z PT. prenumeratorów, którzy nie tylko że płacą regularnie za prenumeratę, ale nawet przesyłają datki na fundusz prasowy, ale doprawdy, czyż oni sami nie cierpią również skutkiem opieszalności i nieobowiązkowości pozostałej połowy naszych niesummiennych Prenumeratorów?...

A pismo, nasz tygodnik, walczący przebojem w ciężkiej sytuacji, zdany na własne siły garstki ideowców, czyż doprawdy po 4 latach trudów i znoju i dwu letniej przeszłości paść ma pod obuchem niesummiennosci własnych Czytelników i „Prenumeratorów“?!

Wołamy na alarm! Na obudzenie sumień! Chwila jest ostatnia! Może ten głos poruszy wreszcie i przełamie lody apatii i lekkomyślności własnych Rodaków o których wolność ekonomiczną walczymy!

Wyd. „Gaz. Narodowy”

Nawet bolszewicy przeciw rytualnemu ubójowi bydła!

Z Mińska donoszą, że zostało tam wydane rozporządzenie, iż ubój bydła według rytuału żydowskiego nie może przekraczać 20 proc. ogólnej liczby zarzynanego bydła. Ponieważ ludność żydowska w Mińsku stanowi przeszło połowę ludności miasta, wspomniany zakaz zmusza żydów do spożywania mięsa niekoszernego.

Pamiętajcie o funduszu prasowym.

Na jakie cele?

Znakomity nasz mistrz pióra Adolf Nowaczyński zamieszcza pod powyższym tytułem na łamach jednego z pism warszawskich następujący na czasie artykuł i pisany jak zwykle swym świetnym skrzającym się od ironji i satyry stylem:

Bardzo często wydarza się tak u letników (na werandach podczas deszczu) jak i u normalnych obywateli wogóle, że jeden z gości (nie mający szczęścia w miłości) odgrywa całą kompanję w bridża, czy też w belotkę, ale to kompletnie „do kości“. Czasem się zdarza, że to gospodarz, który zaprosił gości, lub i tak bywa, że pani domu przy jednym stole wygrywa moc złota w belotę, a pan domu w bridża przy drugim stole. Można sobie wyobrazić wtedy ich zażenowanie. Co robić w takich wypadkach?

Nie jest tak beznadziejnie, jakby się myślało. Bardzo często zapytają się ci, co wygrali i złupili całe towarzystwo: ech możeby na jaki cel ofiarować? Ale teraz niema żadnych celów. Dawniej to bywały szlachetne cele. Teraz jakoś nie słychać!

Eee. Owszem. Cele są. Instytucyj i stowarzyszeń, potrzebujących wsparcia i wprost łaknących pomocy, jak kania deszczu, jest bardzo dużo. Tylko niby tego, niby ofiarność ludzka ogromnie jakoś zeskromniała i po kątach się kryje. Bardzo się na to skarżą kwestarze i jałmużniki, zbierający na różne filantropijne i humanitarne i społeczne cele. Dobrobyt jest, wzrasta ogromnie z roku na rok, ludziska pieniędzy muszą mieć wbród, cała arystokracja polska in corpore wyjechała w tym roku zagranicę do weltałów, samochodów coraz więcej, ten i ów „wille nad morzem“, ale ofiarność na cele filantropijne cieknie coraz cieńszym strumyczkiem, że już go ledwie i widać. O zapisach w testamentach już ani słycho dychu. Nikt nigdzie na nic. Odwyzczaili się.

Otóż tym wszystkim, co są „zażenowani“, gdy zbyt wiele złociszów zgarniają w bridżu lub w belotce, bardzo łatwo można służyć radą. Nad morzem Bałtyckim, z Gdyni, Jastarni, Helu, Hallerowa, Jastrzębiej Góry, niech zawsze pomyślą o **gimnazjum polskiem w Gdańsku**. Z drobnych, małych ofiar po wielu móżolach i trudach założono je szczęśliwie w r. 1921. Przy Olivaer-Thor zakupiono gmach i grunt z szerokim podwórkiem. Na początku było bardzo skromnie: 120 uczniów i uczennic, drobiazgu małego z paszczy Molocha germańskiego wyrwanych, jeszcze między sobą często po niemiecku szwargocących. Już w r. 1925 było uczniów 366, teraz jest przeszło 400, biblioteczka, związek harcerski, nieco przyrządów naukowych. Żeby atoli gimnazjum polskie w Gdańsku się utrzymało, potrzeba walnej pomocy społeczeństwa w kraj. Zakupić sobie samą serję prześlicznych kart pocztowych z pamiątkami polskimi w Gdańsku (fot. Bułhaka i Wyrobka), to jeszcze mało. Trzeba zapamiętać adres: Am Olivaer-Thor i tam do dyrekcji wygrane w bridge'a wysłać Polskość w Gdańsku zamiast rosnąć cofa się; do pierwszego sejm w r. 1923 głosów polskich uprawnionych padło 7.212, w zeszłym roku tylko 5.665; w pierwszym sejmie gdańskim było Polaków 7, teraz jest 4 (czterech).

Kto z wygranych na werandach w Gdyni bridżów nic nie daje na gimnazjum polskie w Gdańsku, ten pomaga do rozrostu niemieczyzny nad Motławą i nad Radunią.

Inny cel na Podhalu. Ci co w Zakopanem, Rabce, Zarytem, Szczawnicy, Mszanie, Niepłomicach, etc. rzną w bridża w deszczowe dni od świtu t. j. od 12 tej, do wieczora i orzynają bliźnich, powinni sobie koniecznie przypomnieć o „**Bratniej Pomocy**“.

Jubilatka ma dziś przeszło czterdzieści. Zasłużyła się społeczeństwu co się zowie. Ze szponów Monny Phtisis wyrwała kilka tysięcy młodej inteligencji. Suchoty i komuńdza byłyby sprzątnęły ze świata cały zastęp dzisiejszych adwokatów, profesorów,

lekarzy, ba... generałów i bardzo wysokich dygnitarzy sanacyjnych, gdyby nie Bratnia Pomoc w Zakopanem i jej dawny duch opiekuńczy dr. Zychoń.

Obecnie Bratniak zakopiański znajduje się pod zarządem doktorów Jasińskiego i Kuczewskiego. Chce się przebudowywać, rozszerzać, rozbudowywać, bo amatorów na wyleczenie się z gruźlicy jest coraz więcej. Dawni pensjonarze są Bratniakowi winni łączną sumę 150.000 złotych. Chodzi o zaciągnięcie pożyczki budowlanej.

Niechże tedy ofiarność społeczeństwa popłynie w tym kierunku. Kto od znajomych, od przyjaciół, od gości wygrywa w bridża i w belotkę, niech coś z tego wysyła pod adresem „**Domu Zdrowia**“ Bratniej Pomocy w Zakopanem, a spełni uczynek szlachetny i pomoże w prawdziwej „**sanacji**“ młodej inteligencji.

Ale jest jeszcze jeden cel i to bardzo przedziwny, że się tak wyrazimy: prestiżowy w Krakowie, w „**małym Rzymie**“, gdzie rocznie po 300 — 400 domów nadal przechodzi sobie spokojnie w posiadanie żydowskie, gdzie katolicy są już dosłownie tylko lokatorami a gospodarzami starozakonnicy, istniało też długin lata symboliczne curiosum, t. j. kościół i klasztor będący w posiadaniu — żydów. Prastary barokowy kościół św. Agnieszki z klasztorkiem o krzyżowych sklepieniach. Od r. 1788 kościół i klasztor zniesiono, zakonnice przeniosły się na ul. Poselską, a zabudowania kolejno posiadały żydowskie rodziny Schamroth Lednitzer (dziwne nazwisko?) i Horowitz.

Mówiło się o tem ze wstydem, ale się tolerowało po krakowsku (nie sprzeciwiać się złemu). Akcję na wykupienie kościółka z rąk żydowskich rozpoczął ksiądz opat Słotwiński, poczem ksiądz Bandurski. Walcząc polemicznie z enkaenizowanym, progermańskim Stańczykowskim „Zagłębiem Sarego“, wyciągnęliśmy kilkakrotnie także

i kompromitującą a symboliczną dla mentalności tamtejszej sprawę kościoła św. Agnieszki. I to wreszcie podziałało. Wstyd przed warszawistami. Ilyade Polonais a Cracovie. Jest jeszcze sporo endeków i rzymsko katolickich w Krakowie. Zawiązał się (w r. 1923) Komitet ratowania, ocalenia i wykupienia z przeorem ks. Przeździeckim ze Skalki, red. Matjasikiem, księdzem prałatem Górnym i księdzem senatorem Kasprzykiem. Zaczęto się krzątać i zabiegać.

Konserwatywny „Czas“ ani palcem nie ruszył (nie trzeba się narażać Lednitzerom.. i Horowitzom). W r. 1926 starania zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem. Kościół przemieniono na rupieciarnię i skład starego żelazniwa i klasztor, w którym w celach zakonnic gnieździły się rojowiska rządzącej większości.. wykupiono. Conieco załatano, na prawiono. Teraz chodzi o gruntowny remont, aby oddać państwu, który ma to przeznaczyć dla duszpasterskich celów wojskowych kapelanów załogi krakowskiej. **Brakuje 300.000 złotych, aby dom Boży i klasztor, które tak długo były w niewoli żydowskiej, jak Polska, wróciły do Polski..**

I to jest rzecz prestiżowa, rzecz symboliczna. W tem powinni pomódz wszyscy, nie tylko sam Kraków, który coprawda zwinął i tak długo pozwolił na taką, powiedzmy jasno: hańbę. „**Mały Rzym**“ polski stać było na Pałace pajaców prasy, a nie stać było na wykupienie Świętej Agnieszki z jassyru familji Lednitzer (??)

Bridż i belotka „szatańskim“ pomysłem są. Ile to czasu ludziska przy tem trawia! A jak się irytują i zlorzeczą, jak ktoś fuszeruje... Bywa, że siny ranek już zagłada w okna, dymu pełno, drzwi szklane trzeba otwierać na werandę zakopiańską, czy gdańską, a patalachy, czy pata - Lachy rzną i rzną, rzną i rzną a obraza Boska idzie.

Niechże więc choć czasami na to i na owo... na gdańskie dzieci.. na Bratniaka.. na wykupienie i odnowienie klasztorka św. Agnieszki w „**małym Rzymie**“, „**nowych Atenach**“ i „**przyszłej Jerozolimie**“.

Bezgraniczne zuchwałstwo żydowskie.

Żyd żąda ukarania „winnych“ zawieszenia krzyża w sanatorium Kasy Chorych.

Na ostatnim posiedzeniu Zarządu Kasy Chorych m. Łodzi socjalista żydowski z „Bundu“ radny Milman, zgłosił prowokacyjną interpelację, w której zażądał przeprowadzenia dochodzenia dyscyplinarnego i ukarania „winnych“ zawieszenia krzyża w sanatorium dziecięcym Kasy Chorych w Tuszyńku. Z obecnych członków Zarządu, tylko przedstawiciel Chrześcijańskiej Demokracji, ławnik magistratu m. Łodzi. Wł. Adamski zgłosił, zbyt

łagodny naszym zdaniem, wniosek o przejście nad interpelacją radnego Milmana do porządku dziennego, wychodząc z założenia, że ogromna większość ubezpieczonych w Kasie Chorych jest wyznania chrześcijańskiego, której wierzenia religijne muszą być uszanowane bez względu na to czy to się komu podoba, czy też nie. Fakt ten świadczy najlepiej o tem na co sobie zaczynają pozwalać obecni władcy Kasy Chorych w Łodzi.

Falszywy adwokat, żyd oczywiście.

Prawnik z Wiednia „załatwiał“ rozwody orzekane przez... Owidjusza.

Oto historja, jakiej pomiędzy żydami dość znaleźć można, zdumiewająca zaś bezczelnością i tupetem prawdziwie żydowskim.

Młody żydek Emil Grossang zrobił niesłychanie szybko swą karierę życiową.

Ukończył prawo w Wiedniu, natychmiast przeniósł się do Warszawy i tutaj zjawił się w kancelarii jednego z adwokatów, przedstawiając świadectwo przyjęcia do stołecznej adwokatury.

Adwokat przyjął go i p. Emil Grossang zaczął stawać w sądach, mimo, że owo świadectwo przyjęcia do adwokatury było **falszywe**.

U swych znajomych państwa Krawieckich cieszył się prawnik wiedeński zaufaniem. Załatwił im rozmaite sprawy, chełpił się swymi stosunkami w Urzędzie Skarbowym i przyrzekł załatwić złagodzenie podatku wymierzonego Krawieckim. Miał za to otrzymać 10 procent wyrzeczonej sumy — 300 złotych.

Na poczet rzekomo wpłaconego podatku pobrał Grossang 1500 zł., wkrótce zaś Krawieccy dowiedzieli się, że muszą oprócz całej sumy włączyć 500 złotych grzywny.

Ale nie na tem koniec. Specjalnością naszego bohatera były rozwody.

Na wyścigach poznał „mecenas“ Grossanga p. Prokopowicza, który pragnął wyzwolić się z więzów małżeńskich.

A conto wydatków pobral Grossang 600 złotych i przedstawił Prokopowiczowi rzekomy tytuł wykonawczy wyroku sądu arcybiskupiego z 4 października 27 r. opiewający unieważnienie małżeństwa.

Nazwisko sędziego było zmyślone, a na odwrotnej stronie wyroku rzekome sentencje po łacinie składające się ze steku bezsensownych zdań, zaczynały się zaś wierszem Ovidjusza: In nova fert animus...

P. Prokopowiczowi przedstawiona decyzja ta wydała się nieco podejrzana. Chcąc przekonać klienta Grossang pokazał mu wywieszony wyrok w sądzie a oprócz tego

zainscenizował rozmowę przez telefon z adw. Łabędzkim, w czasie której Prokopowicz otrzymał wyjaśnienie co do treści łacińskich sentencji.

Poszkodowany spostrzegł się jednak, że Grossang pod fałszywym numerem dzwonił do adwokata, poszedł do Łabędzkiego i otrzymał odpowiedź, iż ten żadnych wyjaśnień Grossangowi nie dawał.

Gdy powiemy, że Grossang złożył kiedyś protestancką przysięgę, choć nie jest zwolennikiem religii protestanckiej zakończymy litanję jego „sprawek“.

Sprytnego żyda skazał Sąd na 3 lata więzienia.

Oto jak oszuści żydowscy biorą na kawał naiwnych gojów.

Po stronie biernej wykazuje bilans:

kapitał akcyjny	20,000.000 zł.
fundusz rezerwowy	2,832.558 zł.
fundusz zasobowy	5,697.806 zł.
fundusz amortyzacyjny	3,880.291 zł.
zysk za rok 1927	818.619 zł.

W rachunku zysków i strat największą pozycję stanowią koszty górnicze, które wyniosły 10,786,214 zł., podatki w kwocie 900 000 zł., amortyzacja 1,225 000 zł., — po stronie drugiej ze sprzedaży 13,655,065 zł.

Na walnym zgromadzeniu z uznaniem podnoszono fakt, że kopalnie jaworznicke poważne kwoty przeznaczają na cele społeczne swoich pracowników. Świadczenia te wynoszą 1.73 zł na tonę węgla, gdy podatki wynoszą 1.38 zł., zysk 1.01 zł. Walne zgromadzenie uchwaliło przeznaczyć 800.000 zł. na 4 proc. dywidendę od akcji, resztę czystego zysku w kwocie 18.619.61 zł. przenieść na nowy rachunek.

Z rozmów prowadzonych pomiędzy członkami Rady nadzorczej dowiadujemy się, iż kopalnie jaworznicke, które w czasie wojny znalazły się w ciężkiej sytuacji stanęły obecnie na pierwszorzędnej wyżynie a to dzięki wyłącznej zasłudze obecnego dyrektora inż. Czerlunczakiewicza, który okazał się nie tylko bardzo zdolnym inżynierem i fachowcem, ale i niezrównanym ekonomistą. Potrafił on tylko nie tylko przebudować i ulepszyć urządzenie kopalnie przez wprowadzenie nowych maszyn ale również podnieść produkcję kopalń.

Jak wiadomo kopalnie jaworznicke znajdowały się przed wojną w ręku — zdawało się — najzdolniejszego ekonomisty żyda z Wiednia Katzera, który gospodarował jednak zwykłym sposobem żydowskim, eksploatując wszystko co się tylko da w niemilosierny sposób a nie czyniąc żadnych wkładów. Nic dziwnego więc, że taka żydowska gospodarka doprowadziła w końcu do fatalnego stanu kopalni. Dyr. Czerlunczakiewicz obejmując kopalnie natrafił na wielkie i zdawało się nie do przewidzenia trudności, które potrafił jednak szczęśliwie pokonać.

Przy tej sposobności dowiedzieliśmy się, iż dyr. Czerlunczakiewicz jest niezmiernie lubiany przez podwładny mu personal tak urzędników jak i robotników którzy uważają go i odnoszą się doń nie jak do szefa ale jak do ojca.

Rozwój kopalni jaworznicckich może służyć za przykład racjonalnej gospodarki, nie żydowskiej lecz prowadzonej przez inżyniera — Polaka.

Czas odnowić prenumeratę

Zażydzenie szkolnictwa.

Trzech żydów profesorów w gimnazjum w którym żydów prawie niema.

Kuratorjum szkolne we Lwowie mianowało profesorem państwowego gimnazjum w Tarnobrzegu żyda, Mojżesza Altbauera. Fakt ten wywołał powszechne oburzenie wśród ludności Tarnobrzega i okolicy. Gimnazjum liczy zaledwie pięć procent uczniów narodowości żydowskiej. Dotychczas w składzie personalu nauczycielskiego było już dwóch profesorów - żydów. Obecnie Kuratorjum mianowało trzeciego

żyda, mimo, że o stanowisko to ubiegało się kilku chrześcijan.

Zażydzenie sądownictwa, szkolnictwa postępuje w zastraszającym tempie. Takich faktów jak wyżej podany, zdarza się więcej.

Ciekawe — jak p. Mojżesz Altbauer potrafi wpoić w swych uczniach ducha kultury polskiej?...

Rozwój jaworznicckich kom. kopalni węgla

zasługą dyr. inż. Czerlunczakiewicza.

W piątek 28 z. m. odbyło się w sali konferencyjnej Mgtu walne zgromadzenie akcjonariuszy kopalni jaworznicckich. Przewodniczył prezes Rady nadzorczej p. prezydent Rolle. Ze sprawozdań i bilansów przedstawionych na walnym zgromadzeniu okazuje się, że kopalnie jaworznicckie stale się rozwijają, jakkolwiek stosunki w górnictwie nie są jeszcze normalne, a okres inflacji dotychczas daje się odczuwać. O rozwoju kopalni świadczą cyfry dotyczące produkcji, która wynosiła:

w 1913 roku	901 000 ton
w 1924 roku	799.545 ton
w 1925 roku	635.025 ton
w 1926 roku	967.960 ton
w 1927 roku	923.370 ton

Spadek produkcji w roku 1927 przypisać trzeba ukończeniu strajku węglowego w Anglii.

Pod względem finansowym wynik jest mniej korzystny. Czysty zysk za rok 1927 wyniósł tylko 818.619.61 zł., co w stosunku do kapitału akcyjnego wynoszącego 20 milionów zł., stanowi niecałe 5 proc. Bilans za rok 1927 wynosi blisko 33 miliony zł., w dochodach i tyleż w rozchodach. W stanie czynnym figurują następujące pozycje:

nieruchomości	27,816.018 zł.
ruchości	1,093.498 zł.
zapasy	1.078.038 zł.
kasa	58.374 zł.
efekta	181.102 zł.
dłużnicy i wierzyciele	2,501.743 zł.

KLEMENS JUNOSZA.

Czarne błoto.

PAJĄKI WIEJSKIE

Powieść.

Zaraz, przyszedłszy do domu, zebrał wszystkie papiery sądowe, jakie mu podczas procesu z Chasklem przyniesiono, zebrał złożył je porządnie, owinął w galgan i troskliwie ukrył w zanadrzu, potem wziął kawałek chleba na drogę kij w rękę i na całą noc poszedł do gubernialnego miasta, o dziesięć mil drogi. Tam są ludzie mądrzy, są i prawo znający, może oni co na jego niedolę poradzą.

Szedł chłop równym miarowym krokiem, księżyc mu przyświecał, szedł i rozważał w duchu o tym koniu co go wilcy na pastwisku obkoczą, nie da się pożreć dobrowolnie, ale broni aię i wierzga.—

W tym samym czasie kiedy Rokita w drogę się puścił, Czarnem błocie Mojsie Fisch poszedł odwiedzić swego przyjaciela Engelmana i zaproponował mu wspólną przechadzkę po mieście, trochę dla zdrowia, trochę dla wymiany myśli. Filozof Czarnobło-

cki długo, prosić się nie dał. Poszli więc. Z początku kroczyli w milczeniu, jak ludzie którzy wyłącznie tylko ruch mają na celu, potem zaczęli pzebąkiwać coś półgłosekami, aż wreszcie doszedłszy do kamienia w padli w porządną i poważną rozmowę.

— Wiacie Uszer — rzekł Mojsie — mam wam ważną nowinę powiedzieć. Głównie ona dla mnie jest ważna, ponieważ mnie bezpośrednio obchodzi, ale że swego czasu mówiliśmy o tem, więc może i dla was będzie ona ciekawa.

— Wszystko, o czem się mówi, jest ciekawe — odrzekł sentencjonalnie Uszer — jeżeli nie samo przez się, to pośrednio, to jako punkt przyczepienia z którego można rozpocząć i wysnuć zajmujący dyskurs, Mówcie tedy co macie mówić, Mojsie, ja was z uwagą słucham.

— Była tedy nie dawno pomiędzy nami rozmowa o ładnej kobiecie i djable. Nie potrzebuję wam powtarzać, gdyż pamiętacie zapewne, że wierzyć im nigdy nie można. Rzekliście wówczas, że nawet o waszą żonę, która już ukończyła sześćdziesiąt lat życia nie jesteście zupełnie spokojni i obliczyliście zgrabnie, jak wielki musi być mój niepokój wobec tego, że Malka ma ów-dziesiąt kilka lat wieku i że co prawda, to

prawda, częściej zagłada w lustro, aniżeli w garnek.

Wywiedliście w tedy bardzo zgrabne wnioski i na nich zbudowaliście argument, że ponieważ w garnku gotuje się krupnik z koszerne go mięsa, a w lustrze siedzi cała trefność djabelska, przeto niawiaista która patrzy w lustro nie może być koroną głowy męża swojego. — Wyraziliście też mądre zdanie że są wypadki w których nie można być zanadto podejrzliwym i są mężowie którzy nie powinni ani na jedną minutę zamykać oczu, lecz mieć zawsze otwarte źrenice. Wszak to sąwasze słowa? —

— Może i zachwycony jestem waszą pamiecią.

— Ja wtenczas powiedziałem wam, Uszer, że czasem podejrzliwość chodzi za daleko.

— Jak—to?

— Naprzykład, za ścianą coś drapie i nam się zdaje, że tam jest wielki pies, ani nawet mysz, tylko nasze zdawanie się.—

— Bardzo was przepraszam, Mojsie — rzekł Uszar — ale orzech, który mi podajecie, ma lupinę za twardą na moje stare zęby, musiałbym długo gryść. Bądźcie preto łaskawi, i rozłupcie ją sami odrazu, a mnie dajcie czyste ziarno bez lupiny.—

— To znaczy?

SKOŃCZYĆ Z BARBARZYŃSKIM ZNECANIEM SIĘ ZYDÓW NAD ZWIERZĘTAMI.

Czy Związek ochrony zwierząt spełni swe istotne zadanie.

Otrzymujemy następujące pismo: Piękna idea opieki nad zwierzętami, objawiająca się tam zwłaszcza, gdzie idzie o zwierzęta domowe, w dążeniu do zapewnienia im odpowiednich warunków życia i ochrony przed niehumanitarnym traktowaniem ich ze strony tych właśnie, którym oddają one największy pożytek i usługi, znachodzi dziś u wszystkich narodów cywilizowanego świata coraz większe uznanie i zrozumienie.

Wzorem zagranicy wydał także Rząd polski w przedmiocie opieki nad zwierzętami w ostatnim czasie specjalną ustawę tembardziej będącą na czasie, ile że, jak stwierdza to codzienna obserwacja, stosunki pod tym względem są u nas bardzo oplakane. Maltretowanie psów na rozmaite sposoby, bezlitosne katanie koni, upadających pod nadmiernym ciężarem ładunku, kaleczenie drobiu przez pękanie go i wiązanie, niszczenie ptactwa ogniazd ptasich oraz wszelkie udreki, zadawane w czasie transportów drogą kołową czy żelazną zwierzętom, które giną niejednokrotnie dla braku odpowiedniego pomieszczenia żywności, wody itd. oto zjawiska codzienne.

Ustawa sama, chociażby najlepsza, nie pomoże, jeżeli wykonania jej nie poprzepowołane ku temu czynniki, a wraz z nimi całe społeczeństwo przez swój gorliwy współdział. Aby odnośną akcją zogniskować i sprowadzić na właściwe tory, zawiązał się w Krakowie Komitet organizacyjny, który na zasadzie zatwierdzonego przez województwo statutu rozpoczął już swoją działalność — na razie na terenie miasta Krakowa, pod nazwą „Związek ochrony zwierząt“, Kraków, pl. Matejki 1. 3. Komitet zwraca się niniejszem do P. T. Publiczności z gorącym apelem, aby przez liczny akces Związku i czynną z nim współpracą zechciała finansowo i moralnie poprzeć jego piękne cele — jak niemniej też prosi kompetentne władze o udzielenie

działalności Związku skutecznego poparcia i życzliwej pomocy w ramach obowiązujących ustaw.

Kancelarja Związku, mieszcząca się tymczasowo w lokalu przy pl. Matejki 1. 3, 1 p., przyjmuje w godzinach między 6—7 wieczorem, wpisy na członków Związku opieki nad zwierzętami, ponadto zaś przyjmuje wszelkie zażalenia w wypadkach dręczenia zwierząt oraz udziela z całą gotowością porad w sprawach ich ochrony i koniecznej nad nimi opieki. Wkładka roczna członka zwyczajnego wynosi 1 zł., wpisowe 50 gr.

Za Komitet organizacyjny:

Inż. Barwicz, prezes dyr. kol.; Burczyk, emer. urzędnik państw.; Fuglewicz, emer. gen. W. P. Grodzicka, prof. muzyki; Koperski, aptekarz; Dr Krygorski, adwokat, Langie, st. radca; Dr. Lewicki, radca minist. Polman, naczelnik stacji, Stiller, em. gen. W. P.; Dr Wawrausch, em. wice-wojewoda.

Zamieszczając powyższą odezwę nie możemy powstrzymać się przy tem od uwag, iż najbardziej barbarzyński sposób obchodzenia się ze zwierzętami wykazują u nas z d z i.

Już sam choćby rytualny ubój bydła — jest wyrafinowaniem męceniem zwierząt tak bydła jak drobiu. W o z n i c a z a s z y d o w s k i. katujący niemilosierdzie konia za to, iż nie może uciągnąć zbyt dużego ciężaru na wozie, to „zwykły“ nieomal już widok na ulicach nie tylko Krakowa, ale wszystkich naszych miast i miasteczek.

Związek ochrony zwierząt, którego powstanie należy powitać z uznaniem spełni się zadanie, o ile zwróci pilną uwagę na to właśnie specjalnie wyrafinowane dręczenie zwierząt przez żydów, w przeciwnym razie zejdzie do rzędu całego szeregu podobnych stowarzyszeń nie objawiających równej żywszej okazalności, istniejących de facto jedynie na papierze.

Redakcja

Litwa w walce z zażydzeniem kraju.

Ani jednego żyda nie przyjęto na wydział lekarski Uniwersytetu kowieńskiego.

Na wydziale lekarskim uniwersytetu kowieńskiego nie przyjęto w roku bieżącym ani jednego żyda. Przy przyjmowaniu nowych kandydatów na wydziale lekarskim

pierwszeństwo mieli absolwenci gimnazjów państwowych, a ponieważ gimnazja żydowskie są wszystkie prywatnymi kandydaci żydowscy nie zostali przyjęci.

— Powiedźcie wprost, jaką przynosicie mi nowość?

— Skoro wasza taka wola odwracam kota ogonem: wyjdzie to na jedno, tylko początkowo chciałem wam przedstawić sens moralny, a potem przyjść do rzeczy. Żądacie inaczej — zgoda, macie rzecz. Podejrzewaliście że Małka jest dla tego purycy życzliwa, więcej nawet niż dla interesu handlowego, wypadła; tymczasem, żebyście wy słyszeli, jak ona go przeklina, jak przeklina! Aż moje serce rośnie, a jak ona go dusi za dług, jak ona go dusi, jakie ona jemu figle robi, to ja się tak cieszę, że o mało nie tańczę z radości. Ja teraz mogę spokojnie spać, mogę zamykać jedno oko i drugie i oba oczyma razem.

— Wiecie wy Mojsie co? — rzekł Uszer

— No?

— Nie zaszkodzi, jeżeli wy jutro rano, skoro tylko zaświta pójdziecie do mykwy i tam trzykrotnie, raz po raz, zanurzycie się w zimnej wodzie, wraz z głową.

— Po co?

— Będziecie mieli jaśniejszy sąd o rzeczach.

— Ja was nie rozumiem, Uszer.

— Pomaleńku przyjdziemy do porozumienia ale przede wszystkim odpowiedz mi na pytanie; co wy myślicie o zdrowiu i siłach szatana.

— Co ja mam myśleć o zdrowiu takiego paskudnika? Niech on zdechnie!...

— Stoimy przy pytaniu, Mojsie. Jak wam się zdaje: czy djabeł jest zdrow i czy ma siłę?

— Bez obrazy waszego honoru, ale ja nie jestem djabełski doktor. Zresztą, co mnie do tego? Uszer ja nawet nie mogę umiarkować co was to obchodzi?

— A jednak zastanówmy się nad tą kwestją, Nie mówię o milionach drobnych diablików, tego tatałajstwa tej hołoty, która co dzień się rodzi ze złych uczynków i która ginie od jednego spojżenia, od jednego zaklęcia, od kłębu dymu od fajki sprawiedliwego. To są muchy komary sam drobiazg. Ale mówmy o prawdziwych szatanach o tych, co stają na zdradzie ludziom i prowadzą swój interes hurtowo, na wielką skalę. Stawiamy kwestję: czy oni są zdrowi czy nie?

— Niech ich djabeł porwą!

— To nie odpowiedź Mojsie.

Znów wykopaliska archeologiczne

Na jednej z wysp grupy Orkady (na północ Szkocji) w zatoce Skail, natrafiono przy kopaniu fundamentów pod fabryką, na ślady budowy z epoki kamiennej. Władze uniwersytetu w Edynburgu, dowiedziawszy się o odkryciu, wydelegowały na miejsce prof. archeologii d-ra Gordon - Hildego, który przybywszy na miejsce, stwierdził, że odkopanie wioski zamieszkiwani starożytni Piktowie. Zastanawia, że dachy chat są kamienne, ale wysokość chat nie przenosi 6 do 6 i pół stóp. W jednej z nich znaleziono szkielet kobiety oraz naczynia kuchenne świadczące o bardzo pierwotnej sztuce kulinarnej z 3-go lub 4-go stulecia naszej ery. Podobne sprzęty znajdowano przy niedawnych wykopaliskach w miastach starożytnej Assyrii, świadczące między innymi, że nawet umiejętność pieczenia chleba nie była rozwinięta należycie. Zarobione ciasto kładzione w gorący popiół, pozostały po wypalonym piecu. Ślady tego zostało też u starożytnych Słowian, jak świadczą niedawne wykopaliska nad Wezerą dokąd słowiańszczyzna w 5-ym i 6-ym stuleciu naszej ery dochodziła, oraz dawniejsze już odkrycia, dokonane na w. Rugji.

Fundusz prasowy

Apel ks. Józefa Muszyńskiego przysparza nam dzień po dniu nowych Przyjaciół, Przyjaciół prawdziwie serdecznych, nieraz bezimiennych nawet, jak jeden z poniżej podanych, ale którzy rozumieją nasze położenie i starają się — jak mogą — przyjść z pomocą, piśmu ideowemu, nie opartemu o żadną partję czy stronnictwo, ba, o którym nawet własni Prenumeratorzy bardzo często zapominają, zalegając miesiącami z płaceniem prenumeraty.

Oto wykaz Tych, którzy złożyli datki w ostatnich dniach — na nasz fundusz prasowy:

Andrzej Tomaszewski z Drohobycza 6 złotych.

Nieznany gość w sklepie Jana Pauly'ego w Krakowie 5 złotych.

Irena Letkowska ze Lwowa 3 złote.

Józef Brand z Bydgoszczy 6 złotych.

Stanisław Czechurski z Warszawy 2 zł.

Marjan Cis z Katowic 5 złotych.

Jerzy Ł. z Bielska 5 złotych.

Karol Szymański ze Lwowa 4 złote.

Ludwik Więckowicz z Lublina 10 zł.

R. K. ze Stanisławowa 2 złote.

Wiktor Zięba z Torunia 5 złotych.

Zofja i Marja G. z Krakowa 6 zł.

Wszystkim ofiarodawcom przesyłamy tą drogą gorące i szczere podziękowania.

Bóg zapłać.“ Wyd. Gaz. Narod.

— To nie pytanie Uszer. Niech kto spróbuje wiaść takiego lajdaka za puls, niech opuka jego nie czyste boki! Ładnie będzie wyglądał.

— A jednak łatwo znaleźć odpowiedź. Biermy odpowiedź gruntownie. Djabeł istnieje od początku świata i będzie istniał do końca świata. Czy wierzycie wy w to?

— Wierzę.

— Tedy łatwo będzie wam kombinować. Jeżeli taki paskudnik tyle czasu żyje, to do tej pory nie umarł i do końca świata żyć będzie, bo jest zdrow, jak koń.

— Ale na co to wiedzieć.

— Czekajcie. Idźmy dalej. On robi rozmaite szpryncy, on biega po świecie a na to trzeba siły. Siłę on ma, ale każdasila na świecie na swój „in plus“ i swój in minus, — tak, jak licytacja. Siła się wysili, a wtenczas ten, co miał siłę, musi się zrobić osłabiony, dopóki nowa siła nie przybędzie. Bywa czasem, że w studni braknie wody, z dwie lub trzy woda przybędzie, ale jej tym czasem niema i próżno człowiek wiadro zapuszcza — nic nie wyciągnie. Sądzę że nie będziecie zaprzeczali mojemu zdaniu, iż siła a taką córeczkę, która się zowie Osłabienie.

Z całej Polski.

Konkurs na budowę nowego gmachu biblioteki uniwersyteckiej w Krakowie. Ministerstwo robót publicznych w porozumieniu z ministerstwem oświaty postanowiło w najbliższym czasie rozpiścić konkurs na budowę nowego gmachu biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Jak to pewien woźnica zaprosił min. Składkowskiego „na piwo“? P. minister Składkowski zwiędził niedawno w towarzystwie wiceprezydenta m. Warszawy, dra Boguckiego gazownię i zakłady wodociągowe, znajdujące się za miastem, Przejeżdżając przez ul. Czerniakowską, zauważyli dygnitarze, że pewien woźnica zjechał się nad koniem, który nie mógł wywieźć z dość głębokiego rowu fury z piaskiem. Widokowi temu przyglądało się wielu robotników, ale nikt nie pomógł woźnicy. Minister Składkowski zszedł wówczas z samochodu, zakasał rękawy, przywołał dra Boguckiego i swojego sekretarza wspólnymi siłami dopomogli woźnicę do wywieżenia wozu z piaskiem z rowu. Z wdzięczności za pomoc zaprosił woźnicę dygnitarzy „na piwo“ do bliskiej oberży, ale ani min. Składkowski, ani nikt z jego świty nie skorzystał z zaproszenia. Min. Składkowski wynagrodził woźnicę za dobre chęć i sam „zafundował“ mu piwo, ofiarując mu 5 złotych.

Galowe mundury dla oficerów. Na skutek rozporządzenia MS. Wojsk. o mundurach galowych dla oficerów polskich, przysięgła mennica państwowa do wybijania klamer z brązu, które znajdować się mają na pasach oficerów umundurach galowych. Na klamrach wybita jest wizerunek żołnierza rzymskiego.

Policjant — i premier Bartel. W Kaliszu zdarzył się następujący wypadek. Jakiś pan przejeżdżając automobilem, zauważył, jak pewien policjant chciał zaaresztować pewnego chłopca za drobne przewinienie. Pan ów zainterpelował w tej sprawie policjanta, na co policjant ów chciał również tego pana zaaresztować. Policjant ów zażądał wylegitymowania się owego pana i okazało się, że jest nim premier Bartel. Naturalnie, że w komisariacie powstał wielki pęch.

Otwock chce mieć kasyno gry. Niedawno Otwock złożył podanie o pozwolenie na otwarcie kasyna gry. Ministerstwo spraw wewnętrznych żądanie to odrzuciło.

40.000 dolarów wygrał żyd! O szczęśliwym posiadaczu dolarówki, na którą padła główna wygrana 40.000 dolarów wiadomo, że jest buchalterem w pewnym przedsiębiorstwie leśnym. Jest to żyd żonaty, ma dwoje dzieci oraz licznych bardzo ubogich krewnych. Lat ma około 40-tu. Dolarówkę posiadał tylko jedną, a zakupił ją z pieniędzy, zaoszczędzonych z pensji. Krewni, zapytani o pierwsze wrażenie szczęścia odpowiedzieli: „Nie chciał wierzyć własnym oczom. Zdenerwował się szalenie, bo lękał się, czy to nie pomyłka. O mało

co nie zemdlął, ale teraz czuje się bardzo dobrze“.

Nie będzie podwyżki cen benzyny. Żądanie przemysłowców naftowych o podwyżkę cen benzyny zostało odrzucone. Wobec tej sytuacji podał się do dymisji naczelny dyrektor „Polminu“, prof. Piłat. Na jego miejsce powołano naczelnika wydziału w ministerstwie przemysłu i handlu, plk. Boenera, który jeszcze w środę wieczorem odjechał do Lwowa, dla objęcia stanowiska.

Liga punktualności. Z inicjatywy Akademickiego Kola Czerwonego Krzyża powstaje „Liga punktualności“, której zadaniem ma być: przyzwyczajanie społeczeństwa do słowności i punktualności, walka z tzw. „kwadransem akademickim“ słowem — propagowanie punktualności w najszerszym znaczeniu tego słowa. „Liga punktualności“, której prezesem jest p. Andrzej Neuman, zdołała podczas ostatniego kongresu pracy społecznej wejść w łączność z centrami uniwersyteckimi zagranicą, tak, że działalność swoją rozwinie ona nie tylko w Polsce lecz i zagranicą.

Teatr rewji „Gong“.

„Daj nam swe serce!“

P. Walery Jastrzębiec dobry miał pomysł zjeżdżając do Krakowa i otwierając tu przy ul. Rajskiej swój sympatyczny teatr rewjowy „Gong“, jakiego dotychczas brak było w Krakowie. Już pierwszym swym programem p. t. „Jedziemy do Krakowa“ podbił serce Krakowa, a obecnym programem p. t. „Daj nam swe serce!“ wziął istotnie serce Krakowian i Krakowa niepodzielnie w swe dlonie.

Te „oświadczyły miłosne w 13 westchnieniach“ doskonale zgranego i niezwykle sympatycznego zespołu „Gongu“ podane były ze smakiem i nie rzadko przesadą, co zasługą jest kierownictwa artystycznego „Gongu“ spoczywają w wytrwałych i umiejętnych dłoniach p. Jastrzębca.

O całości programu można krótko i bez przesady powiedzieć, że był bardzo dobry. Zgrabne, miłutkie i ładne „Gongiutki“ przebojem zdobyły serce Krakowa, w czym sekundowały im dzielnie pp. Hanka Runowiecka w pełnej temperamencie imitacji Józefiny Backer, Zofja Ustarbowska w doskonałej interpretacji Veroniki, przynoszącej zaszczyt artystycznej inwencji kierownika muzycznego i autora teatru p. Sygietyńskiego jak też i w dobrze zgranym sketschu pt. „Czysta robotnia“. P. Janina Leonowicz okazała się nie tylko dobrą śpiewaczką ale i świetną siłą charakterystyczną w roli doskonale odegranego dziewczęcia w „Złotej Jesieni“. Pp. Ada Owidzka i Zofja Duranowska uzupełniały zespół kobiecy „Gongu“. Specjalne słowa uznania należą się nadto prima ballerinie p. Irenie Soboltówniej odzna-

czającej się niezmiernym wdziękiem i artyzmem (Pianka Morska) a i dużym temperamentem w krakowiaku odtwarzanym ze znanym krakowianninem p. Wojnarem przy akompaniamencie huraganu oklasków

O siłach męskich zespołu „Gongu“ dalo by się dużo powiedzieć: Przedewszystkiem p. Gustaw Cybulski w roli konferenciera był inteligentnym i sympatycznym artystą, a jego produkcje solowe wzięły szturmem zimne zwykle i nieprzystępne serce Krakowian, względnie Krakowianek. P. Laskowski stworzył świetny typ „pana Florjana“ za co jedno już choćby zasługuje na najlepsze superlatywy. P. Pilariski junior znany jest nam dobrze z poprzednich lat, świetny komik R. Górski jest doskonałym złodziejem, „ale uczciwym“. Poza tem pp. Nowosielski i Bolcio Kamiński odegrali dobrze również swe role.

Dekoracje pomysłowe (zwłaszcza Veronika) grupy studentów Akademii Sztuk Pięknych świadczą dodatnio o naszych młodych malarzach.

Jednym słowem reasumując: program jest niezwykle udatny, sympatyczny, wesoly, podany z werwą a umiarem. Radzę więc wszystkim mieszkańcom Krakowa nie tracić czasu lecz spieszyc do Gongu.

J. J.

Co grają w kinach i teatrach?

Kino Sztuka

Z powodu niebywałego powodzenia grany jest w dalszym ciągu Super-szlagier „Ufy“ 1928/1929. —

Szpiedzy

Wielki sensacyjny dramat reżyserji Dr. Langa twórcy „Nibelungów“ i „Metropolisu“ w rolach gł. niezrównany Willi Fritsch oraz mistrz maski R. Klein Rogge.

Kino Wanda

Niezrównany dramat erotyczny szlagier sezonu

Zhańbiona

Tragiczne dzieje młodej dziewczyny w bagnie wielkomięskiego zepsucia

Kino Corso

Wspania arcydzieło amerykańskiej wyt. „United Artist“

Poeta żebrak

Wielki dramat z dwoma największymi tragikami ekranu Conradem Veidtem oraz największymi tragikiem Johnem Barrymorem i

Kino Promień

Arcydzieło Cecila B. de Milla

Czerwonoskóry

Dzentelmen

Dramat w roli gł. ulubieniec publiczności Rod la Roque

Teatr Rewji „Gong“

Drugi program teatru rewji „Gong“

Daj nam swe serce

Wielkie oświadczyły miłosne w 13 westnieniach codziennie 2 przedstawienia o 7 i o 9 wieczór

ZĄDAJCIE WSZĘDZIE!

TRWAŁE, ELEGANCKIE!

Rozmaitości

Z krainy czarnej magii.
 Bram jak powieść z zaczarowanych zamków. Bo też urodziła się nad krajami Gangesu, skąd są rodem wszelkie czary. Koło spirytystów, i tu w Londynie, i tu w Indiach, są wprost zachwycone. Niech się miedwiarkowie wszystkich transów i wszystkich medjów zawstydzą. Conan Doyle — wysypujący niedawno jako świadek odwołowany w procesie o humbug spirytystyczny — tryumfuje i nawet nie znajduje tak zręcznego detektywa ze swych dawnych powieści, któryby rozświetlił tę zagadkę indyjską.

A było tak. W miejscowości indyjskie Bughir, w obwodzie Nalguda, mieszkał młody, przystojny urzędnik, nazw. Syed Jaffa Hussein. Pojął on, przed kilku laty młodą piękną dziewczynę w małżeństwo, nazwiskiem Rukia - Bi. Małżeństwo, było jak najszczęśliwsze. Przed pięć laty przyszedł na świat syn, którego nazwano Fasli. Rodzice strzegli go jak oka w głowie. Dziecko spało w sypialni ojca i matki, drzwi i okna były szczelnie zamknięte. W dwa tygodnie dziecko zniknęło bez śladu. Zamki i okna były nienaruszone. Śladów włamania, otwierania, stóp ludzkich — nic. Poszukiwania policji nie dały żadnych wyników, Nikt nic nie wiedział, ani słyszał owej nocy nieszczęsnej. Rodzice także nic nie słyszeli.

W dwa lata później, w r. 1925, przyszedł na świat drugi syn, któremu także dano na imię Fasli. Tym razem w obawie katastrofy, jak poprzednia, przedsięwzięto wszelkie środki bezpieczeństwa, zarówno policyjne, na zewnątrz jak domowe na wewnątrz. A jednak znów po dwu tygodniach, drugi Fasli, zginął bez śladu, podobnie jak pierwszy. Rodzice byli w rozpacz, policja w głowę zachodziła. Zamki, rygle, drzwi, okna, nawet łóżeczko dziecinnie, wszystko w porządku nie naruszone, Młoda matka zaczęła robić zeznania. Podczas nocy krytycznej czuła się jakby uniesiona w świat daleki. Ogarzył ją niewytłumaczony tuman. Śniła, że do łóża jej przystąpiło dwóch mężczyzn każdy miał nagi miecz w ręku. Grożąc jej mieczami, że, jeśli wyda szelest najmniejszy, będą dzie przebita, wzięli chłopca z kołyski i unieśli gdzieś ze sobą. Kiedy się obudziła, chłopca nie było. Ale z nim zniknął też ślad wszelki.

Kiedy w roku następnym, a więc 1926, znów trzecie dziecko na świat przyjsć miało, zgromadzili się krewni do domu Syeda Jaffara Hussein'a i przekonali go, że trzeci półóg odbyć się powinien w ich domu. Przeprowadzka odbyła się normalnie, ze wszystkimi ostrożnościami, pod opieką rodziny i uprzedzonej o wszystkim policji. Dziecko przyszło szczęśliwie na świat. Dom był otoczony licznymi strażami, czuwały różne krewnie, nad słuchiwano każdego szme-

o... trzeci syn Hussein'a.

Obecnie, jak telegrafują do Londynu, Daily Telegraph, spodziewa się, że Rukia - Bi, czwartego potomka, jednakże władze, uprzedzone lozym wypadku, postanowiły przenieść tajemniczą matkę do stolicy Hyderabadu, gdzie oddana będzie do specjalnego instytutu położniczego i strzeżona przez prawdziwą, stołeczną policję.

Tak się też stało. Pani Pukia - Bi znajduje się w szpitalu miejskim, w Hyderabadzie. Rodzina i władze oczekują z niecierpliwością czwartego wypadku u państwa Syad Jaffer Hussein'a.

Swój do Swego po Swoje.

RESTAURACJA I KAWIARNIA GRAND HOTEL

JANA BISANZA

Kraków, Sławkowska 5 — 7

TELEFON KAWIARNI 4445. — — TELEFON ZARZĄDU 38.

Przerobione zupełnie i gruntownie na sposób miast zachodnio-europejskich. Urządzone według najnowszych wymogów i wygod. W restauracji codziennie w południe i wieczór koncert orkiestry salonowej

— Kuchnia pierwszorzędna, potrawy i napoje doborowe. —

Kawiarnia: Najlepsza kawa, ciastka, obsługa szybka i ugrzeczniona bez zarzutu. Ilustracje i dzienniki krajowe i zagraniczne.

W restauracji i kawiarni „Grand Hotel” punkt zborny przyjezdnych elita towarzystw krakowskich.

BROWAR OKOCIMSKI

Poleca swoje wyroby

Marcowe
 Eksportowe
 Porter.

POPĘD

Fabryka lin konopnych szpagatów, pasów i taśm tapicerskich.

J. Wałkowiński i Syn

Fabryka Kraków — Dębniaki 15.
 Telefon Nr. 3005

SPÓLNIKA

z kapitałem 30 do 40 tysięcy zł. do rentownego interesu w Katowicach poszukuje kupiec z prowincji.

Lokal jest we własnej kamienicy (2 trzypiętrowe kamienice). Fachowość nie konieczna, lecz współpraca pożądana. Mieszkanie na miejscu. Bliższa wiadomość w administracji

„GAZETY NARODOWEJ”.

Płótna lniane - półlniane.

i t. p. lepsze wyroby, poleca:

PRZEMYSŁ TKACKI — J. Jórasz

KORCZYNA — pow. Krosno.

Nadesłać 1-2 zł. na próbki i nadmienić których tkanin potrzeba.

Zamawiający towar otrzyma premje.

Reklama

dźwignią

handlu!

POPIERAJCIE „GAZETĘ NARODOWĄ”

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz mm. — Ogłoszenia zwykłe zł. 0.20 Nadesłane zł. 0.40. Dział ekonomiczne i komunikaty zł. 0.80. i inne tekstowe zł. 0.80 Ogl. świąt. 50 procent droższe. Dla urzędu państw. emer. robotn. inwal. posz. pracy rabat

PRENUMERATY: miesięcznie: 1.35 zł., kwartalnie; 4 — zł. W Ameryce prenumerata roczna 6 dolarów. Ceny zrozumieć należy wraz z dostawą do domu. Konto czekowe P. K. O. Nr. 404.420

Za spółkę wydawniczą i redaktor odpowiedzialny JAN KOZICKI

DRUKARNIA MIESZCZAŃKA STANISŁAWA TOMASZEWSKIEGO KRAKÓW BATOPEGO 6 Telefon 1016